

מפני מה בוצרים בטהרה - בכלים טהורים.

ואין מוסקין בטהרה - בזיתים קא קרי מסיקה, ואין צריך למוסקן בטהרה, כדאמר במסכת שבת ביציאות שבת (זי, א) דלא חשיב מוהל היוצא מהן להכשיר, שאינו שמן גמור אלא היוצא על ידי הבד, אבל יין הזב על הענבים - מכשירן, דניחא ליה ביה.

הגיעני כפול - מלחם הפנים, לחלקי.

שמץ פסול - פסול כהונה, חלל.

אין בודקין - לענין יוחסין, לישא אשה.

מן המזבח ולמעלה - אם שימש במזבח - אין צריך לבדוק למעלה הימנו, דאם לא היה ראוי לכהונה לא היו מניחין אותו לשמש, כדתנן במסכת מדות (פרק ה' משנה ד'): לשכת הגזית שם היו יושבים בית דין מיחסי כהונה ולויה, כל כהן שנמצא בו פסול כשהיה חוצה להתחנך לעבודה - לובש שחורים ויוצא.

שחץ פסול - הוא עצמו היה גס רוח ומבזה קדשי שמים, ואין ראוי לשמש, כדקיימא לן [במנחות] (יח, ב): עבודה המסורה לבני אהרן, כהן שאינו מודה בכלן, אף במגונה שבהן - אין לו חלק בכהונה.

דארע אנפשיה - והצריך בדיקה אחריו, וגלה שלא בדקוהו יפה מתחלה.

מי קא ספו לך - כלום נותנין לך מן האליה לאכול, אין נותנין לך אלא מן הכחוש שבו, ונתכוון להטעותו, לכשילך עוד ישאל מן האליה, וביד ר' יהודה בן בתירא לא היה להורגו.

ספו לי מאליה - הלעיטוני מן האליה, וכבש היה, ואלייתה קריבה לגבוה, דכתיב בכבש: (ויקרא ג) האליה תמימה.

ר' יהודה בן בתירא - קאמר לי שאין אתם נותנים לי חלק יפה, אלא מן הכחוש, ואני נתתי דמים כמו כן.

מאי דקמן - מה הדבר הזה שבא לפנינו.

נציבין - שם עירו, האי עובדא נקט הכא משום ההוא דלעיל, דגרמו שניהם לבדוק אחריהם, והוא נקט משום לשון מגונה.

בדוק מאי דיניה - בדוק ודע מה נהייתה בו.

אהדריה לקרעיה לאחוריה - שלא יבינו מהר להדיא ויצא לבם.

חקוקאה - כינוי השם.

לקרייתא - לכפרים, לראות בתבואות.

שעורין נעשו יפות - ומכלל דבריו משמע שהחטים לא נעשו יפות, ולא היה חוצה להוציא דבר קללה מפיו.

עדשים נעשו יפות - מאכל אדם.

ופסול לכהונה כדתנן במסכת מנחות (דף קט). כהנים ששמשו בבית חוניו לא ישמשו במקדש ואין צ"ל לדבר אחר פירוש לע"ז שנאמר אך לא יעלו כהני הבמות אל מזבח ה'.

ואנא אבילנא משופרי שופרי - מכאן אין ראייה שנאמין לכל הבא לפנינו ואומר ישראל אני

דשאני הכא דרוב ישראל היו ואזלינן בתר רובא אך יש להביא ראייה מפרק החולץ (דף מה).

ושם) דאמר ליה זיל גלי או נסיב בת מינך וכן מההוא דאתא לקמיה דרבי יהודה ואמר

נתגירתי ביני לבין עצמי אמר ליה נאמן אתה לפסול את עצמך ואי אתה נאמן לפסול את

בניך והיינו משום דמצי למימר ישראל אני והא דאמר בהחולץ (דף מו): מי שבא ואמר גר

אני יכול לקבלנו תלמוד לומר אתך במוחזק לך התם מיירי במוחזק לן באבהתיה שהם

נכרים דאי לאו הכי נאמן במיגו דאי בעי אמר ישראל אני.

מאליה מי קספו לך - אף על גב דגדי אין אליתו קריבה רוב פסוהיה היה טלה או שמא הגיד לו רבי יהודה בן בתירא שלא עלה לרגל י"ל שלא היה לו קרקע או זקן היה שאינו יכול

להלך ברגליו דפטור מפסח כמו מראה א"נ נציבין חו"ל היא כדמוכח בסיפרי בפ' ראה ועוד

בתרגום ירושלמי (בראשית י) וארך ואכד וכלנה בארץ שנער מתרגם והדס ונציבין וקטיספי.

חקוקאה - פי' רבינו חננאל סופר ור"י פירש מעיר חקוקה היה בספר יהושע (יט).